

Guerra sense treva

La tensa vida política balear no ha descansat ni durant l'estiu. A l'enfrontament institucional entre Govern i Consell de Mallorca, se sumen ara les disputes entre els partits per la reforma de l'Estatut.

La vida política balear no té treva. Des que Aznar forçà la dimissió de Gabriel Canellas el juliol de 1995, no hi ha hagut descans. Ni durant aquest agost, que s'ensumava tranquil, ha cessat la guerra. Els enfrontaments són continus, intensos i res no indica que s'aturin a curt termini. Al contrari, tot fa pensar que s'intensificaran, tant entre institucions com entre partits, fins que les eleccions autonòmiques de 1999 aclaresquin el panorama. Si durant les setmanes de teòriques vacances la Diada de Mallorca i el protocol oficial ha enfrontat el Govern balear i el Consell de Mallorca, a començament de setembre, un nou front de batalla s'ha obert: la reforma de l'Estatut, en què els partits estatals, PP i PSOE, semblen a punt d'arribar a un pacte que a Balears deixaria les forces minoritàries, PSM, IU, UM i Els Verds, pràcticament sense cap opció a tenir representació al Parlament balear.

La Diada i els enfrontaments. El Consell de Mallorca aprovà, la primavera passada, celebrar per primer cop la Diada de Mallorca el dia 12 de setembre. Hi votaren a favor PP, PSOE, IU i UM. En contra va votar el PSM. La raó d'aquella divergència inicial fou que els nacionalistes d'esquerra reivindiquen el 31 de desembre com la Diada Nacional de Mallorca, mentre que la majoria optà per una data fins ara sense rellevància

i que honora el dia que el rei Jaume II de Mallorca va signar el *Llibre de les Franqueses*. Aquesta disputa va perdre força quan el PSM anuncià que si bé considerava la diada lògica el darrer dia de l'any no boicotejaria el 12 de setembre.

Quan durant les vacances d'agost la presidenta del Consell Insular Maria Antònia Munar va fer públics els actes de la Diada, la polèmica es va tornar a reobrir. IU criticà l'«excessiva «oficialitat» prevista i, també, el caràcter religiós d'alguns actes. El PSM també criticà alguns aspectes.

Maria Antònia Munar, per la seva part, defensava que el que importava en realitat era tirar endavant per primer cop la Diada. El PP, mentre, assistia a les discussions amb complaença. Tot el que siguin bregues entre els signants del Pacte de Progrés li és favorable.

Quan encara no havia acabat el creuament de crítiques entre els partits que governen el Consell Insular de Mallorca, una nova informació substituï a aquesta discussió d'estiu, per portar la polèmica a un nou episodi de l'enfrontament institucional. La premsa mallorquina es va fer ressò que el protocol de la Diada preveia situar el president balear, Jaume Matas (PP), al mateix nivell que els presidents convidats de les comunitats que formaren l'antiga Corona d'Aragó. A Presidèn-

ARXIU / JOAN CELIÀ

ARXIU / JOAN CELIÀ

Dalt Jaume Matas, president del Govern (PP). Baix, Maria Antònia Munar, presidenta del Consell de Mallorca i d'UM. Els dos presidents estan enfrontats per qüestions de protocol de la Diada de Mallorca. PP i UM també s'enfrontaren per distintes concepcions de la reforma de l'Estatut.

cia van encaixar molt malament la pretensió del Consell. Munar donà explicacions i assegurà que no hi havia cap intenció de menysprear la figura del president balear i que tendria "un lloc preeminent", però l'enfrontament ja era servit. Des que el Consell i el Govern estan en mans polítiques diferents no es perd oportunitat per a l'enfrontament. Efectivament, Presidència va filtrar primer que Matas no pensava assistir a la Diada si no era en el lloc que li corresponia com a màxim càrrec públic de Balears. Més tard, la darrera setmana d'agost, el Govern va fer públic el calendari de festes per a 1998. El 12 de setembre no serà festiu, que era el que reivindicava Maria Antònia Munar. El boicot de l'administració autonòmica a la Diada instaurada pel Consell mallorquí començava a prendre cos.

En aquests moments les espases estan en alt i ningú no sap com acabarà la disputa. Dimecres de la setmana passada, el president Jaume Matas feia unes declaracions al *Diario de Mallorca* en què assegurava: "De moment no he rebut la invitació, i als actes importants sempre m'hi conviden amb bastant anticipació. Quan la rebí, ja veurà què faig".

La reforma de l'Estatut. Aquest mateix divendres es

veurà com acaba l'enfrontament institucional per la Diada, però la reforma de l'Estatut amenaça d'introduir nous fronts de batalla. Dimarts dia 2 es reunia per primer cop la ponència que ha d'estudiar aquesta reforma. Segons diverses fonts, tot el procés

La reforma de l'Estatut amenaça d'introduir nous fronts de batalla i torbar una mica més la tensa vida política balear.

s'ha d'enllestir durant el darrer trimestre d'enguany —el període de sessions comença en octubre—, per entrar dins els terminis que a Madrid preveuen que són necessaris perquè totes les comunitats autònomes que esperen la reforma la puguin tenir aprovada durant el proper any.

Precisament els desitjos de Madrid amenacen de torbar una mica més la tensa vida política balear. El PP i el PSOE no amaguen que podrien arribar a un pacte. Ambdues formacions consideren que és l'única manera d'assegu-

rar que la reforma superi el tràmit parlamentari de Madrid. Però els partits minoritaris (PSM, IU, UM i Els Verds) no ho veuen igual. Aquesta pretensió d'afavorir el tràmit parlamentari aixeca desconfiances en els altres partits que sospiten que tanta generosi-

ARXIU / PERE BOTA

tat a l'hora de cercar aquesta rapidesa a Madrid amaga un pacte entre les dues forces majoritàries de Balears per igualar la reforma. En aquest sentit, el secretari general del PSM, Pere Sampol, ja ha advertit en diverses ocasions que si es concretàs el pacte PP-PSOE, el seu partit "tendria molt difícil" arribar a acords de govern amb els socialistes el 1999.

Tot fa pensar que la tensió no-més acaba de començar.

Miquel Payeras

A l'esquerra, Eberhard Grosske (IU). A la dreta, Pere Sampol (PSM). Els dos partits veuen amb desconfiança el possible pacte entre el PP i el PSOE per reformar l'Estatut. Al costat d'aquestes ratlles, Andreu Crespí, del PSOE, ha ofert col·laboració al PP i al Govern de Matas per a qüestions bàsiques, com és ara la reforma de l'Estatut.